

PRZYSTANEK 6 – „GOŚĆ W DOM, BÓG W DOM”

Nadleśnictwo: Żmigród, Teren Gminy Żmigród

Współrzędne GPS : 51.46563, 17.01662

Ta karta jest wyłącznie kartą informacyjno-opisową, przydatną przy rozwiązywaniu zadań. Nie musicie jej drukować jeśli nie chcecie. Zadania rozwiążcie i prześlijcie na karcie „KP 6- GOŚĆ W DOM, BÓG W DOM”, która umożliwi Wam zapisanie odpowiedzi w komputerze i wstawienie jej (w formacie PDF) bezpośrednio na stronę, bez konieczności kopiowania i podpisywania

Nawłoc kanadyjska: to właśnie ona jest „bohaterką” na tym przystanku. Macie ją Państwo przed sobą. Roślina z rodziny astrowatych. Sprowadzona ze wschodniej części Ameryki Północnej jako roślina ozdobna- szybko okazała się gatunkiem inwazyjnym. Doskonale się aklimatyzuje i szybko opanowuje nowe tereny. Zasiedla rozmaite siedliska naturalne i przekształcone przez człowieka (np.: *obrzeża lasów, nasypy kolejowe, czy naturalne łąki*). W miejscu w którym stoicie opanowała zdegradowane pole uprawne. Jak sami widzicie oprócz niej prawie nic innego tutaj nie rośnie, jej obecność wykluczyła rodzime gatunki. I choć to ładna roślina i do tego miododajna, to powinna być bezwzględnie zwalczana na terenach podlegających ochronie.

Jak z powyższego opisu wynika, przysłowiowa polska gościnność nie dotyczy wyłącznie ludzi. Równie gościnna jest nasza przyroda. Jednak, to my ludzie „wysyłamy zaproszenia” nie bacząc na konsekwencje.

Już od wieków **gatunki obce** goszczą w naszych domach, ogrodach, parkach. Niektóre z nich tak trwale i pozytywnie wpisały się w nasz krajobraz, że dziś nie traktujemy ich jako obcych. Ba! W wielu przypadkach nie wyobrażamy sobie bez nich życia i nie zdajemy sobie sprawy, że nie zawsze nam towarzyszyły. Fasola, kukurydza, papryka, ziemniak, pomidor, ale także karp czy kura, to tylko niektóre przykłady z długiej listy gatunków obcych, które już dawno „wrosły” w naszą świadomość jako gatunki ściśle związane z naszym krajem i uważamy je za rodzime.

Ponad 90% gatunków obcych nie zagraża rodzimej przyrodzie. Jednak pozostałe 10% to nie są mile widziani „goście”. „Rozsiadają” się w naszych ogrodach, parkach i lasach. Zajmują tereny łąk wypierając gatunki rodzime z ich naturalnych stanowisk. Trudno się ich pozbyć, a walka z nimi może trwać całymi latami. To **gatunki obce inwazyjne**, które korzystając z polskiej „gościnności” niszczą polską przyrodę, przez co stanowią zagrożenie dla rodzimych ekosystemów. Z tego też powodu należy z nimi walczyć szczególnie na terenach objętych ochroną np.: w parkach krajobrazowych, rezerwach, czy na obszarach Natura 2000. W Lasach Państwowych walka z nimi polega głównie na zakazie ich wprowadzania, a tam gdzie już występują- na ograniczaniu ich występowania lub likwidacji. Ich obecność usprawiedliwiona jest jedynie w parkach i ogrodach. Oto kilka z nich, na pewno je znacie:

Barszcz Sosnowskiego: przywędrował do nas z Kaukazu w latach 50-tych ubiegłego wieku jako hodowlana roślina pastewna.

Robinia akacjowa (grochodrzew): ten gatunek znacie wszyscy, pod nazwą akacja (to nazwa popularna lecz nieprawidłowa, właściwa akacja występuje w strefie tropikalnej i subtropikalnej głównie w Afryce).

Do Europy sprowadzona została już w 1601r. jako drzewo parkowe, ozdobne i miododajne.

Czeremcha amerykańska: drzewo z rodziny różowatych, miododajne, Do Europy czeremcha dotarła w 1629r. z Ameryki. Do Polski prawie 200 lat później. Sprowadzili ją niestety leśnicy, jako gatunek podszytowy. Niestety, bo na ich nieszczęście stała się wielkim utrapieniem w lesie.

Szop pracz i Norka amerykańska: to także „goście” z Ameryki. Te futerkowe zwierzęta sprowadzone zostały do Europy, w celu hodowlanym. Wkrótce jednak okazało się, że niektóre uciekły lub zostały celowo wypuszczone z hodowli i zadomowiły się w nowych warunkach tak bardzo, że obecnie stanowią zagrożenie dla rodzimych gatunków w wielu krajach europejskich. W tym miejscu warto wspomnieć o **gatunkach niebezpiecznych**. To nie to samo co gatunki obce, bo w jaki sposób może być niebezpieczna kura, czy karp. Niebezpieczne, to też nie gatunki obce inwazyjne, a przynajmniej nie wszystkie. Niebezpieczne, to znaczy takie, które stwarzają realne zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi. I choć zdarza się, że niektóre gatunki obce czy obce inwazyjne są rzeczywiście niebezpieczne, to wśród polskiej flory i fauny też takie znajdziemy. Wystarczy wspomnieć żmiję zygzakowatą, czy bardzo silnie trującego wawrzynka wilczelyko. Co ciekawe, ten ostatni „pojechał na zaproszenie” do USA, gdzie obecnie ma status rośliny inwazyjnej i jednocześnie niebezpiecznej.

Obecnie uważa się, że gatunki obce inwazyjne to drugie zaraz po niszczeniu siedlisk zagrożenie dla przyrody, są szczególnie niebezpieczne dla rzadkich gatunków rodzimych, w skrajnych przypadkach mogą doprowadzić do całkowitego ich wyginięcia.

Zadanie 1

W tym zadaniu „przedstawiamy” Wam jeszcze trzy gatunki drzew, które przywędrowały do nas z Ameryki Północnej. Jeden z nich ma status gatunku inwazyjnego. Waszym zadaniem, jest wpisać w ramki nazwę gatunku i wykrzyknikiem zaznaczyć gatunek inwazyjny. Pomoże Wam w tym diagram.

Żeby znaleźć nazwy gatunków trzeba wykreślić z diagramu wszystkie litery F, H, P, a następnie odczytać nazwy zgodnie z ruchem wskazówek zegara rozpoczynając od czerwonej strzałki. Po jednej z nazw wstawiliśmy wykrzyknik dla oznaczenia gatunku inwazyjnego.

	P	H	D	A	F	P	B	H	H
	A	H	P	F	W	P	P	E	C
	H	L	E	P	Z	F	J	J	F
	F	H	O	P	P	N	A	F	H
	N	G	H	P	A	F	P	M	Z
	F	A	L	H	P	H	F	U	E
	S	F	F	E	I	H	Z	H	R
	P	D	P	A	F	K	P	T	P
	O	S	!	Y	N	P	O	P	W

Zadanie 2

Nawłoc jest gatunkiem inwazyjnym, a więc niepożądanym na terenie Parku Krajobrazowego Doliny Baryczy, gdzie właśnie się znajdujecie. Na tym terenie nie powinno jej być. Możecie więc śmiało, w ramach usuwania tego gatunku, wykonać z niego wianki dla całej drużyny. Ich wykonanie ocenimy na podstawie zdjęcia z Przystanku 7, bo tam właśnie musicie w nich dojechać i sfotografować się na tle tablicy użytku ekologicznego. Udanej zabawy!

OCENA KOMISJI KONKURSOWEJ

Numer zadania	Ilość punktów możliwych do zdobycia - skala	Ilość zdobytych punktów
1	2	3

ZADANIE 1

Ilość punktów możliwa do zdobycia	0 - 4	
Brak odpowiedzi lub odpowiedź błędna	0	
Każda poprawna odpowiedź	1	

ZADANIE 2

Ilość punktów możliwa do zdobycia oceniana na podstawie foto z Przystanku 7	0 - 4	
Brak wianków z nawłoci	0	
Uczestnicy w wiankach na głowie	4	

Ogółem liczba punktów	0 - 8	
------------------------------	--------------	--